

PROPOZIME PËR PËRMIRËSIMIN
E GJENDJES AKTUALE

Analizë mbi Qeverisjen e Hapur të Zyrës së Kryeministrit në Republikën e Kosovës

DHJETOR
2020

BOOST GOOD
GOVERNANCE

Analizë mbi Qeverisjen e Hapur të Zyrës së Kryeministrit në Republikën e Kosovës

PROPOZIME PËR PËRMIRËSIMIN
E GJENDJES AKTUALE

AUTORË:

Dafina Olluri dhe Paulina Behluli

Dhjetor 2020

Hyrje

Duke shfrytëzuar përvojën e kaluar me partnerët nga rrjeti rajonal i OJQ-ve "Action SEE", Open Data Kosova ka përgatitur një analizë të politikave ku shqyrton nivelin e transparencës, hapjes dhe përgjegjësisë së zyrës së Kryeministrit në Kosovë. Analiza e politikave është një rezultat i hulumtimit të gjerë të bazuar në metodologjinë shkencore të kryer nga Open Data Kosova në muajt e fundit. Qëllimi i kërkimit të përgjithshëm është të sigurojë një pasqyrë të detajuar të situatës në Kosovë dhe të kontribuojë në zbatimin e reformës së administratës publike. Ky punim gjithashtu synon të forcojë parimet e qeverisjes së mirë dhe të ndihmojë institucionet t'i zbatojnë ato në mënyrë më efektive në punën e tyre.

Pas një vlerësimi të qëllimit të propozuar në vitet e kaluara, të bërë për tre vjet rresht nga 2016 në 2018, ky punim përmban analizën e nivelit të hapjes dhe rekomandimet për përmirësim për vitin 2019. Metodologjia dhe treguesit e saj janë përmirësuar vazhdimisht dhe i janë përshtatur kërkesave të vitit përkatës. Ky dokument i politikave sjell gjithashtu një element krahasues ku ODK-ja ka hartuar një analizë duke përfshirë progresin e treguar përgjatë viteve kur matja është kryer.

Hapja institucionale duhet të jetë politika e të gjitha qeverive në rajon dhe duhet të formulohet dhe trajtohet në mënyrë të barabartë si politikat e tjera të rëndësishme. Një analizë e tillë duhet të ruajë objektivitetin e saj në këtë çështje dhe nuk duhet të ndikohet në asnjë rast nga vendimet aktuale politike ose elemente të tjera politike. Ky dokument politik u drejtohet vendimmarrësve në institucionin kryesor të pushtetit ekzekutiv në të gjitha nivelet: në Qeveri dhe në ministri, megjithatë, ai reflekton vetëm gjetjet nga pushteti kryesor ekzekutiv, përkatësisht Zyra e Kryeministrit. Vendimmarrës të tillë mund të përfitojnë nga ky dokument nëse rezultatet dhe rekomandimet e tij merren me kujdes në konsideratë. Punimi mund të jetë në dobi të përfaqësuesve të organizatave ndërkombëtare, si dhe kolegëve nga sektori i OJQ-ve që merren me këto çështje.

ODK-ja ka respektuar parimet e transparencës së hulumtimit dhe ka prezantuar institucionet me të gjitha detajet e zbatimit të tij dhe konkluzionet e tij. ODK-ja mbetet e hapur për të gjitha sugjerimet, kritikën konstruktive dhe diskutimet në lidhje me dokumentin e politikave.

Metodologjia e hulumtimit

Të qenit i hapur është një kusht kryesor për demokracinë pasi i lejon qytetarët të marrin informacionin e nevojshëm për pjesëmarrje të barabartë në jetën politike, vendimmarrje efektive dhe llogaridhënie të institucioneve për politikën e tyre. Institucionet në të gjithë botën ndërmarrin aktivitete specifike me qëllim të rritjes së transparencës dhe llogaridhënies së tyre ndaj qytetarëve. Indeksi rajonal i hapjes së pushtetit kryesor ekzekutiv është vendosur në mënyrë që të përcaktohet në cilën shkallë qytetarët e Kosovës marrin informacion të arritshëm dhe të kuptueshëm nga institucionet e tyre.

Indeksi rajonal i hapjes mat një shkallë deri në të cilën institucionet e vendeve të Ballkanit Perëndimor janë të hapura për qytetarët dhe shoqërinë dhe bazohet në katër parimet e mëposhtme: 1) transparenca, 2) qasshmëria, 3) integriteti dhe 4) ndërgjegjësimi. Parimi i transparencës kërkon që informacioni organizativ, buxheti dhe procedura e prokurimeve publike të jenë në dispozicion të publikut dhe të publikohen dhe përditësohen rregullisht. Mundësia e qasjes lidhet me sigurimin dhe respektimin e procedurave për një qasje të lirë në informacion, përmirësimin e disponueshmërisë së informacionit përmes debateve publike dhe forcimin e ndërveprimit me qytetarët. Integriteti përfshin elementet e parandalimit të korrupsionit, kryerjen e kodit të etikës dhe rregullimin e lobimit. Parimi i fundit, ndërgjegjësimi, i referohet monitorimit dhe vlerësimit të politikave të kryera nga institucionet.

Duke ndjekur standardet ndërkombëtare, rekomandimet dhe shembujt e praktikës së mirë, këto parime zhvillohen më tej përmes treguesve specifik, sasiorë dhe cilësorë. Parime të tilla vlerësohen në bazë të: qasjes së informacionit në faqet zyrtare të institucioneve, cilësisë së kornizës ligjore për pyetje specifike, burimeve të tjera të informacionit publik dhe pyetësorëve të dorëzuar në institucione. Mbledhja e të dhënave ndoqi një model me një proces verifikimi të të dhënave i cili rezultoi në gabimin standard prej +/- 3%. Matja u krye në periudhën nga maji 2020 deri në fund të dhjetorit 2020. Një grup rekomandimesh drejtuar institucioneve u zhvillua në bazë të rezultateve të hulumtimit.

Hapja e Zyrës së Kryeministrit në vitin 2016

Në vitin 2016, Qeveria e Kosovës kishte rezultatin e dytë më të mirë rajonal të hapjes, që korrespondon me 60.80%. Kosova kishte një problem të hapjes kur bëhet fjalë për qasje që lidhet me respektimin e procedurave për qasje të lirë në informacion. Në këtë kategori Kosova mori rezultatin më të ulët (65,38%) nga të gjitha vendet në rajon. Infrastruktura për qasje në informacion ishte prezente, dhe ligji për qasje të lirë në dokumente publike i cili rregullon mënyrën e funksionimit të informacionit në atë kohë ekzistonte dhe ende ekziston.

Institucioni kishte një person të caktuar që merrej me kërkesat e qasjes në dokumente publike dhe kishte një afat kohor minimal të arsyeshëm për t'iu përgjigjur kërkesave. Sidoqoftë, e drejta për t'u qasur në informacion nuk shihej të zbatohet për ndërmarrjet shtetërore, kompanitë publike, ose subjektet e tjera që ishin në pronësi të shtetit ose të kontrolluara nga shteti. Institucionet nuk ia dolën të sigurojnë një listë ose regjistër të dokumenteve të disponueshme që disponojnë dhe i bëjnë ato publike, edhe pse parashikohet nga ligji. Kjo është një praktikë e cila do të thjeshtonte procedurën si për zyrtarin publik ashtu edhe për aplikuesin. Kjo është një e metë që gjendet në të gjitha vendet e rajonit, por është relativisht e thjeshtë për t'u zbatuar dhe do të rriste menjëherë rezultatin e Kosovës.

Zyrës së Kryeministrit gjithashtu i mungonte ndërveprimi më aktiv me qytetarët, në të cilin Kosova shënoi nivelin më të ulët në rajonin e Ballkanit Perëndimor. Si hap i parë drejt përmirësimit të këtij aspekti të hapjes do të ishte kalimi në mënyra më moderne të ndërveprimit me qytetarët, si Twitter dhe Facebook. Kosova është renditur relativisht lart në treguesit e konsultimit publik që arrin në 68.75%. Krijimi i një mekanizmi për t'u mundësuar qytetarëve dhe palëve të interesuara të kundërshtojnë vendimet, kur procesi i duhur i konsultimit publik nuk është kryer, përbën një fushë për përmirësim.

Hapja e Zyrës së Kryeministrit në vitin 2017

Hapja e Zyrës së Kryeministrit në Kosovë në matjen e vitit 2017 u rendit e treta në rajon, duke shënuar 33% bazuar në treguesit e vendosur, ngjashëm me matjen e vitit të kaluar, ku Kosova renditet si e treta në hapjen e pushtetit ekzekutiv me një rezultat të përgjithshëm prej 39%. Kosova nuk bëri asnjë përparim në përmirësimin e pozitës së saj krahasuar me shtetet e tjera të rajonit. Mungesa e planifikimit strategjik dhe promovimi i hapjes si një strategji kombëtare përfaqëson një pengesë të rëndësishme për përparimin e mëtejshëm. Hapja e Zyrës së Kryeministrit nuk ka qëndrueshmëri dhe në vend se të trajtohet strategjikisht trajtohet sipas nevojës (ad hoc). Për më tepër, hapja zvogëlohet ndjeshëm gjersa lëviz drejt organeve që janë më të ulëta në hierarki: ekzekutivi kryesor, Zyra e Kryeministrit, shënoi 41%, ndërkohë Ministritë e Linjës shënuan 37% dhe Agjencitë Ekzekutive shënuan vetëm 15%. Qeveria e Kosovës, Zyra e Kryeministrit mori rezultatin më të ulët rajonal të hapjes, vetëm 41%, duke marrë parasysh katër komponentët e hapjes që përfshijnë: qasjen, ndërgjegjësimin, integritetin dhe transparencën.

Hapja e Zyrës së Kryeministrit në vitin 2018

Zyra e Kryeministrit mori një rezultat të përgjithshëm prej 53% për vitin 2018. Megjithatë Zyra e Kryeministrit shfaqti progres krahasuar me vitet e kaluara, ka ende shumë hapësirë për përmirësim krahasuar me vendet e tjera në rajon pasi ato kanë rezultate shumë të larta krahasuar me Kosovën. Në një barazim me Serbinë, të dy vendet renditen të parafundit në lidhje me rezultatin rajonal për hapjen, duke lënë kështu pas vetëm Bosnjën dhe Hercegovinën. Për më tepër, duke marrë parasysh që Zyra e Kryeministrit duhet të japë një shembull për institucionet e tjera, siç është linja e ministrive, kjo nuk duket që ndodh. Rezultatet e indeksit u arritën duke marrë parasysh katër parimet për hapjen e qeverisë, të cilat përfshijnë: qasshmërinë, ndërgjegjësimin, integritetin dhe transparencën.

Hapja e Zyrës së Kryeministrit në vitin 2019

Zyra e Kryeministrit shënoi një rezultat të përgjithshëm prej 63% për vitin 2019. Kjo tregon progres krahasuar me rezultatet e vitit të kaluar, megjithatë ka ende hapësirë për përmirësim në krahasim me vendet e tjera nga rajoni si dhe kur flasim në aspekt shtetëror. Kur krahasojmë këtë rezultat me rezultatin prej 53% në vitin 2018 ka një progres të madh të treguar brenda një viti. Rezultatet e indeksit u arritën duke marrë parasysh katër parimet për hapjen e qeverisë, të cilat përfshijnë: transparencën, qasshmërinë, integritetin dhe ndërgjegjësimin. Në pjesën vijuese, do të ketë një shpjegim të hollësishëm të parimeve kryesore dhe rezultatit të zyrës së Kryeministrit në fusha.

Transparenca

Parimi i transparencës kërkon që informacioni organizativ, buxheti dhe proceset e prokurimit publik të jenë në dispozicion të publikut dhe të publikuara në faqen zyrtare të internetit. Zyra e Kryeministrit ka shënuar një total prej 51% në këtë parim duke treguar një rritje prej 10% krahasuar me gjetjet e vitit 2018. Faktorët që kontribuan në këtë rritje janë si më poshtë: informacioni i disponueshëm për nëpunësit civil dhe përkthimi i faqes së internetit në dy gjuhë zyrtare.

Për të elaboruar më tej faktorët e lartpërmendur, për sa i përket disponueshmërisë së informacionit për nëpunësit civil, në faqen e internetit të Zyrës së Kryeministrit, ka detaje kontakti për të gjithë nëpunësit civil që punojnë për Zyrën. Përveç kësaj, ekziston një përshkrim i hollësishëm për çdo njësi organizative përgjegjëse brenda fushës së zyrës së Kryeministrit, duke theksuar detyrat dhe përgjegjësitë e tyre. Për më tepër, informacioni i paraqitur në faqen në internet është i disponueshëm në dy gjuhët zyrtare të vendit, çështje e cila u ngrit në analizën politike të vitit të kaluar.

Edhe pse ka pasur përmirësime në pikat e lartpërmendura, ka ende mungesë të zbatimit kur bëhet fjalë për transparencën buxhetore. Raportet afatmesme mbi shpenzimet e buxhetit të shtetit dhe qeverisë, si dhe buxhetin e qytetarëve nuk publikohen. Gjithashtu, nuk ka asnjë informacion në lidhje me nivelin dhe përbërjen e shpenzimeve publike, shërbimin e shpenzimeve dhe menaxhimin e shpenzimeve. Edhe pse faqja e internetit e Ministrisë së Financave përmban buxhetin e përgjithshëm që mbulon shpenzimet totale të institucioneve të Kosovës, Zyra e Kryeministrit nuk ofron një informacion të tillë. Buxheti i planifikuar dhe informacioni i shpenzimeve qeveritare nuk është i mjaftueshëm ose gjithëpërfshirës.

Sa i përket procedurave të prokurimit publik, siç janë: thirrjet e hapura për prokurim, vendimet dhe kontratat mbi prokurimin dhe informacione të tjera, Zyra e Kryeministrit nuk ofron asnjë nga këto informacione. Sidoqoftë, platforma elektronike E-prokurimi¹ e zhvilluar nga Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik ofron një informacion të tillë. Në këtë drejtim, Zyra e Kryeministrit duhet të ofrojë një vegëz të jashtme brenda faqes së saj të internetit që i drejton qytetarët drejt informacionit përkatës. Ne rekomandojmë që platforma E-prokurimi të përfshihet tek vegëzat e jashtme të ofruara brenda faqes së Zyrës së Kryeministrit.

Qasshmëria

Qasshmëria adreson nivelin e qytetarëve, OSHC-ve, akterëve të interesuar për të marrë pjesë në punën e Qeverisë, përfshirë por pa u kufizuar në Aktin e Lirisë së Informacionit dhe rregulloret tjera. Sa i përket komponentit të qasshmërisë, Kosova vazhdon të ballafaqohet me sfida. Sidoqoftë, kur krahasojmë atë me rezultatin e vitit 2018 prej 56%, ka pasur një rritje të treguar në vitin 2019 ku Zyra e Kryeministrit shënoi një total prej 63% për sa i përket Qasshmërisë. Ky rezultat, edhe pse tregon progres, tregon gjithashtu se ka hapësirë për përmirësim, pasi në vitin 2017 rezultati ishte 60%. Duke folur ligjërisht, Ligji për Qasjen në Dokumente Publike përcakton infrastrukturën e nevojshme për lirinë e informacionit dhe qasjen në informacion.

---

¹ <https://e-prokurimi.rks-gov.net/HOME/ClanakItemNew.aspx?id=327>

Ekziston një zbatim praktik i këtij ligji pasi është një person i caktuar që merret me kërkesat për liri të informacionit me një afat kohor minimal të arsyeshëm për të trajtuar kërkesa të tilla. Sidoqoftë, kur bëhet fjalë për raportet vjetore të qasjes në dokumente publike, mungon monitorimi i kërkesave që refuzohen ose mbeten pa përgjigje. Nëse do të ekzistonte një mekanizëm për të informuar publikun se cilat kërkesa aprovohen/refuzohen, kjo do ta ndihmonte Zyrën e Kryeministrit të kishte një rezultat më të lartë për sa i përket këtyre treguesve si pjesë e komponentit të Qasjes.

Sa i përket subjekteve shtetërore të tilla si ndërmarjet, kompanitë publike dhe të tjera, ato ende nuk kanë zbatim në aspektin e së drejtës për t'u qasur në informacion. Asnjë institucion në Kosovë, përfshirë Zyrën e Kryeministrit, nuk ka ofruar ndonjë listë publike ose regjistër të dokumenteve të disponueshme në posedim të tyre për publikun e gjerë, edhe pse kjo është e paraparë me ligj. Nëse do të bëhej përparim në këto fusha, kjo dukshëm do të rriste rezultatin kombëtar të Kosovës përmes këtyre treguesve, por nuk konsiderohet të jetë në agjendën e këtyre institucioneve.

Një progres i treguar, i cili sigurisht ndikoi në rritjen e përqindjes në komponentin e Qasshmërisë ishte rritja e pjesëmarrjes së qytetarëve përmes platformave si Twitter dhe Facebook. Në gjetjet e analizës së vitit të kaluar, faja e internetit e Kryeministrit ishte e lidhur me zyrat në vend që të ishte me llogaritë aktuale të kryeministrit në Facebook dhe në Twitter, ndërsa këtë vit faja në internet është e lidhur me ato llogari specifike që e bën më të lehtë për qytetarët të angazhohen në aktivitetet e Zyrës.

Në lidhje me konsultimet publike, Zyra për Qeverisje të Mirë/Zyra e Kryeministrit zhvilloi platformën e Konsultimit Publik, ku të gjitha dokumentet e nevojshme për konsultim publikohen në internet nga Ministritë përkatëse. Përveç kësaj, raportet mbi konsultimet publikohen gjithashtu në platformë.

Integriteti

Integriteti adreson parandalimin e korrupsionit, zbatimin e kodit të etikës dhe rregulloret e lobimit. Mbi parimin e Integritetit, Kosova vazhdon të bëjë progres vjetor. Në vitin 2019 Zyra e Kryeministrit shënoi gjithsej 96%, e cila krahasuar me gjetjet gjatë vitit 2018, tregon një rritje me 9%.

Kjo rritje është treguar kryesisht për shkak të Agjencisë për Administratën e Nëpunësve Civil e cila është përgjegjëse për monitorimin e zbatimit të Kodit të Etikës. Në lidhje me këtë kod, deputetët janë të detyruar të deklarojnë pasurinë e tyre përmes kartave të pasurisë. Meqenëse këto elemente janë të rregulluara, Zyra e Kryeministrit renditet lartë në këtë nëndomen. Një tregues të cilin Kosova nuk arrin ta zbatojë është implementimi i rregulloreve për lobistët dhe aktivitetet që ata implementojnë të cilat nga ana tjetër do të rrisnin mbrojtjen e interesit publik. Temat e tilla si konflikti i interesave, parandalimi i korrupsionit ose krijimi i mjeteve sinjalizuese për mënyrën se si të vepron në rast të shkeljes/parregullsive, gjithashtu duhet të elaborohen me zyrtarët publikë që punojnë në Zyrën e Kryeministrit, përmes trajnimeve ose punëtorive, pasi që Ligji për Sinjalizuesit është miratuar në Kosovë.

Ndërgjegjësimi

Ndërgjegjësimi adreson mekanizmat e brendshëm që përdoren për të monitoruar dhe vlerësuar politikat e kryera nga Zyra e Kryeministrit. Sa i përket ndërgjegjësimit, Kosova ka pasur rritje ndër vite, ndërsa ka shënuar gjithsej 70%. Edhe pse ky rezultat tregon progres të madh në aspektin e planifikimit strategjik, monitorimit dhe vlerësimit, dhe raportimit të Zyra e Kryeministrit, ka ende hapësirë për përmirësim, veçanërisht kur bëhet fjalë për planifikimin strategjik, ku zyra e Kryeministrit shënoi një total prej 50%. Sa i përket planifikimit strategjik, një nëndomen shumë i rëndësishëm, Vlerësimi i Ndikimit Rregullator, i cili nënvizon rëndësinë e një qasjeje sistemike për të vlerësuar në mënyrë kritike efektet pozitive dhe negative të rregulloreve ekzistuese dhe alternativave jo-rregulluese, nuk zbatohet nga Zyra e Kryeministrit. Edhe pse rregulloret miratohen dhe zbatohen, ky mekanizëm do të përmirësonte një qasje të bazuar në prova për krijimin e politikave, e cila inkurajohet në vendet e OBZHE-së.

Në lidhje me planet vjetore të punës dhe raportet vjetore të punës, Qeveria përdor tregues të performancës të cilët gjithashtu publikohen përmes faqes së internetit të Zyrës së Kryeministrit për publikun e gjerë. Tregues të tillë janë shumë të nevojshëm sa i përket matjes, monitorimit dhe vlerësimit të performancës së Ministrive përkatëse, prandaj edhe rezultatet e këtij viti për sa i përket ndërgjegjësimit treguan progres të konsiderueshëm. Një përmbledhje kontekstuale tregon se Kosova ka qenë e ekspozuar ndaj shumë projekteve dhe politikave të drejtuara nga donatorët. Sidoqoftë, nuk ekziston ndonjë mekanizëm për monitorimin e performancës së këtyre projekteve dhe politikave dhe ndikimin e programeve dhe planeve të reformave.

Për më tepër, Kosova mori një rezultat prej 100% në nëndomenin e raportimit të Ministrisë. Kjo është dhënë kryesisht për shkak të rregullores së punës, e cila specifikon llojin e informacionit që kërkohet në raportet e ministrisë të cilat dërgohen në Zyrën e Kryeministrit për miratim.

Angazhimi i Qytetarëve në Punën e Pushtetit Ekzekutiv në Kosovë

ODK-ja në bashkëpunim me UBO Consulting ka bërë hulumtime për të sjellë në perspektivë pikëpamjet dhe mendimet e qytetarëve të Kosovës për punën e Qeverisë së Kosovës. Si pjesë e kësaj matjeje, gjithsej 1065 qytetarë të Republikës së Kosovës të zgjedhur në mënyrë gjithëpërfshirëse nga të gjitha grupet etnike, moshat, prejardhjet socio-ekonomike, seksi dhe vendbanimi. Ka pasur gjetje interesante nga ky sondazh i nxjerrë që do të përdoren si praktika të mira për zbatimin e mëtejshëm të projektit. Sa i përket sondazhit, vetëm 5% e të anketuarve ndjekin shpesh punën e Qeverisë së Kosovës. Rreth 35% e të anketuarve ndjekin punën e qeverisë ndonjëherë, rreth 40% rrallë e ndjekin atë, dhe 20.8% e të anketuarve nuk e ndjekin kurrë. Gjetjet e tilla tregojnë se qytetarët e Kosovës rrallë ndjekin punën e Qeverisë, gjë që mund të nënkuptojë se ose puna e qeverisë nuk ofrohet në një format të përshtatshëm për qytetarët e Kosovës, ose qytetarët nuk janë të interesuar për punën e qeverisë.

Në të dy situatat, elementi i hapjes ndikohet, pasi për një qeveri të hapur dhe transparente, përveç punës së qeverisë, shtytja nga qytetarët është po aq e rëndësishme. Pyetja e dytë e cila u adresua nga të anketuarit ishte nëse vendimet e ndërmarra nga qeveria e Kosovës pasqyrojnë mendimet e qytetarëve. Rreth 14% e të anketuarve pohuan se vendimet qeveritare pasqyrojnë mendimet e tyre, ndërsa 68% e tyre nuk ishin dakord me deklaratën. Së fundmi, rreth 18% e të anketuarve nuk kanë dhënë një mendim për këtë çështje. Pyetja e tretë e ngritur ishte në lidhje me iniciativat e qeverisë dhe nëse qytetarët mendojnë se ata mund të kontribuojnë në iniciativa të tilla, nga të cilat 29% pretenduan se mund të kontribuojnë në iniciativa të tilla, ndërsa 50% pretenduan se nuk mendojnë se mund të kontribuojnë dhe rreth 21% nuk iu përgjigjën pyetjes. Është shumë e rëndësishme të përfshihen bindjet dhe pikëpamjet e qytetarëve në rekomandimet në dokumentet e politikave, dhe si të tilla, gjetjet tregojnë njëkohësisht se shumë pak qytetarë janë të angazhuar, e aq më pak të interesuar, për të kontribuar në punën e këtyre institucioneve. Mungesa e gatishmërisë së qytetarëve për t'u angazhuar është gjithashtu një çështje më vete.

REKOMANDIME

HAPAT E VEPRIMIT

Në mënyrë që të rritet rezultati i saj i përgjithshëm, ne rekomandojmë Zyrën e Kryeministrit të ndër marrë hapat e mëposhtëm:

Të krijojë një formë të posaçme ankese në një kanal të drejtpërdrejtë në faqen e internetit dhe të sigurojë informacione për kronologjinë, nënpunësit civilë përkatës dhe institucionet në lidhje me ankesat/ kërkesat specifike;

Të zbatojë një detyrim ligjor për kryerjen e trajnimeve/punëtorive në fushën e qasjes në informacionin publik, të dhëna të hapura dhe tema të tjera të lidhura me to, bazuar në nevojat e zyrtarëve publikë. (Këto trajnime janë më se të nevojshme për tema si konflikti i interesit, duke parandaluar korrupsionin në rast të parregullsive);

Të kryejë një dokument planifikimi afatgjatë dhe/ose për një periudhë mandati të punës së Qeverisë;

Të rregullojë rregullat e lobimit me ligj;

Të publikojë një plan integriteti ose politikë të brendshme kundër korrupsionit (e cila përfshin masa për parandalimin dhe eliminimin e formave të ndryshme të korrupsionit dhe sjelljes joetike brenda institucionit);

Të vendos transmetimet audio ose video të seancave të Qeverisë në uebfaqen e internetit;

Të publikojë pagat e zyrtarëve publikë në uebfaqe, veçanërisht atyre me rang më të lartë;

Të publikojë raporte të shpenzimeve në uebfaqen e internetit;

Zyra e Kryeministrit duhet të sigurojë një listë që kompanitë e dënuara të ryshfetit të ndalohen të marrin pjesë në ofertat e ardhshme të prokurimit;

Të kërkojë nga autoritetet publike përgjegjëse raportimin tek qeveria për të përditësuar listat e dokumenteve të tyre në zotërim dhe t'i bëjnë ato publike;

Të sigurojë një tryezë të thjeshtë që filtron të gjitha dokumentet vjetore, duke i veçuar ato sipas llojit të informacionit, aktivitetit, kërkesave etj.

OPEN DATA KOSOVO

Ganimete Tërbeshi, 26A, Aktash, Prishtinë 10000

Tel: +383 (0)49 962 656

Available for calls: 08:00 – 16:00

Email: info@opendatakosovo.org

www.opendatakosovo.org